

Türkiye Cumhuriyeti ile Suriye Arap Cumhuriyeti Arasında Emlâk Sorunlarının Çözümlemesine Dair Sözleşme ve Eki Ödeme Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri ve Plan Komisyonları Raporları (1/2)

T. C.

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar Tetkik Dairesi

Başkanlığı

Sayı : 71 - 1687/9962

19 . 10 . 1973

MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışişleri Bakanlığınca hazırlanan ve Türkiye Büyük Millet Meclisine arzı Bakanlar Kurulunca 13 . 10 . 1973 tarihinde kararlaştırılan «Türkiye Cumhuriyeti ile Suriye Arap Cumhuriyeti arasında emlak sorunlarının çözümlenmesine dair Sözleşme ve eki Ödeme Protokolünün onaylanmasının uygun bulunduğu dair kanun tasarısı» ile gerekçesi eki Sözleşme ve Protokol ilişik olarak sunulmuştur.

Gereğinin yapılmasını saygıyla arz ederim.

Naim Talû
Başbakan

**TÜRKİYE - SURIYE EMLÂK SORUNLARININ ÇÖZÜLMESİNE DAİR SÖZLEŞME VE EKİ
ÖDEME PROTOKOLÜ HAKKINDA
G E R E K Ç E**

1. Türkiye - Suriye emlak sorununun 50 yıllık mázisi bulunduğu malumdur. Filhakika, vatandaşlarımız, Suriye kurulduğundan bu yana, Suriye'deki taşınmaz malları üzerindeki haklarını giderek kaybetmişlerdir.

Bu gelişme başlıca şu iki yoldan vukubulmuştur :

- Suriye genel taşınmaz mal rejimine ilişkin çeşitli mevzuat, idarî ve kazai kararlar ve tatbikat,
- 1958 tarihli Toprak Reformu Kanunu hükümleri ve reform uygulaması.

Öte yandan, bu gelişmeye mütenazır olarak, hükümetlerimiz de mukabil tedbirler almışlardır. Bu cümleden olmak üzere, 13 . 1 . 1939 tarih ve 2/10250 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile, Suriyelilerin memleketimizdeki taşınmaz mallarının âhara ipotek ve ferağ durdurulmuş, bilâhara, 1 . 10 . 1966 tarihli ve 6/7104 sayılı Kararname ile, zat ve ev eşyası dışındaki biçümle Suriye mal, hak ve menfaatleri üzerine elkonmuştur.

Tarafımızdan alınan bu tedbirlere cevaben Suriye de aynı şekilde Suriye'deki Türk mallarının önce devir ve ferağını durdurmuş ve bilâhara, 1966 yılında, diğer biçümle Türk mal hak ve menfaatlerine elkoymuştur. Ancak, 1966 tedbirleri üzerine, ihtilâfın müzakere yolu ile hallini de kabul etmiştir.

İki hükümet arasındaki müzakereler, 9 Eylül 1968 tarihinde Ankara'da başlamış, Şubat ve Haziran 1970, Şubat 1971, Nisan ve Aralık 1972 aylarında olmak üzere, beş toplantı daha yapılmıştır.

Bu çalışmalar sonunda, 22 Aralık 1972 tarihinde Şam'da imzalanan «Türkiye - Suriye emlak sorunlarının çözümlenmesine dair Sözleşme ve eki Ödeme Protokolü» nün metni ilişikte takdim kılınmıştır.

2. Sözleşmenin dibacesinde belirtildiği üzere, Taraflar iki ülke vatandaşlarının karşı tarafta bulunan taşınmaz mallarına ilişkin haklar ve menfaatler arasında denge sağlamak fikrinden hareket etmişler, vatandaşlarımızın Suriye'de tarım reformu uygulaması kapsamına giren taşınmaz mallarının tazminini ve diğer hak ve menfaatlerine ilişkin sorunları çözümlenmeyi arzulamışlar ve devamlı ve âdil bir Sözleşme akdetmişlerdir.

3. Yukarıda 1 nci maddenin (a) ve (b) fıkralarında sözü edilen her iki nevi Suriye icraatı ile Sözleşme ve eki Protokolün bu hususlarda getirdiği çözüm biçimleri, anahatlarıyla, şöylece özetlenebilir.

a) Suriye'de taşınmaz mal sahibi vatandaşlarımızı ızrar eden Suriye özel mevzuatı hükümleri ve tatbikatı üç bölümde mütalâa edilebilir.

Evveleminde Suriye'de merî arazi rejimine nazaran, hak sahibine arazisi üzerinde esas itibarıyla, «Mülkiyet hakkı» değil, bir nevi «Tasarruf hakkı» tanınmakta ve bu hak, mal sahibinin arazisini belirli bir müddet kullanmaması takdirinde düşmektedir. Suriye'nin, bu mevzuat hükümleri yanında yürüttüğü bazı tatbikat vatandaşlarımızın arazilerinin ellerinden çıkmasını hızlandırmıştır.

Öte yandan, Suriye genel miras hukukuna göre, yabancı uyruklular miras yolu ile taşınmaz mal iktisap edememektedir.

Nihayet, Suriye, çeşitli tarihlerde çıkardığı mevzuat ile vakıfları tasfiye etmiştir.

İşte «Türkiye - Suriye emlak sorunlarının çözülmesine dair Sözleşme ve eki Ödeme Protokolü» nün getirdiği esaslardan biri, Suriye'nin, merî arazi ve miras mevzuatının sözü edilen hükümlerini tadil suretiyle, şimdiye kadar bu hükümler çerçevesinde alınmış bulunan taşınmaz mallarını vatandaşlarımıza iade etmesi yönündedir. Suriye, bu mallardan iadesine imkân bulunmayanlar için tazminat ödeyecektir.

Sözleşme kapsamına, gerçek kişiler kadar tüzelkişiler de girdiğinden, vakıflar üzerindeki Türk hak sahipleri de vakıf bedellerini tahsil edebileceklerdir.

Sözleşme ve Eki Protokol hükümlerine göre Suriye bu tazminatı, malın değerinin, Ödeme Protokolünde öngörülen usul tahtında takdiri tarihten itibaren 16 ay zarfında iki taksit halinde memleketimize transfer edecektir.

b) Suriye'nin vatandaşlarımızın haklarını ihlâl edici nitelikteki ikinci icraatını teşkil eden 1958 tarihli Tarım Reformu Kanununa gelince, anılan Kanun kamulaştırılan arazi bedelinin 40 yıl vâdeli % 1,5 faizli bono ile Suriye'de ödenmesini öngörmekte idi. Suriye bu kanun hükümleri çerçevesinde 1958 yılından itibaren vatandaşlarımızın tarım arazilerini kamulaştırmış fakat kendilerine hiçbir tazminat ödemedi. Suriye yetkilileri, hâlâ, hiçbir hak sahibine, bu arada Suriye uyruklulara dahi, reform tazminatının tediyesi için gerekli işleme başlamadığını söylemektedirler.

Sözleşme ve Eki Protokol, Tarım Reformuna tabi tutulan vatandaşlarımız için de Suriye'nin ödeyeceği tazminatın, reform mevzuatının benimsediği esaslardan farklı olarak, Sözleşmenin yürürlüğe girdiği tarihten 1 yıl sonra başlamak üzere yıllık 3 taksit halinde Türkiye'ye transfer edilmesini hükme bağlamıştır.

c) Sözleşme ve Eki Protokolde, yukarıda (a) ve (b) fıkralarında söz konusu her iki nevi tazminat tutarlarına % 3 faiz uygulanmasını ve ödenecek tazminatın para kıymetinde vuku bulabilecek değişikliklerden müteessir olmaksızın memleketimize transferini öngören hükümler yer almıştır.

4. Vatandaşlarımızın haklarının saptanması şekli, sürat temini amacı ile, daha evvel, 9 Mayıs 1972 tarihinde imzalanarak hükümetlerin tasvibi ile yürürlüğe konmuş bulunan «Türkiye - Suriye Emlak Komisyonu hakkında Protokol» ile düzenlenmiştir.

Sözü geçen Protokol ile ihdas edilen ve iki Taraf Heyetlerinden oluşan Komisyon 19 Mart 1973 tarihinden beri Şam'da çalışmalarını sürdürmekte, vatandaş dosyalarını teker teker incelemekte ve karara rapor etmektedir. Komisyon mesaisini takriben 8 ayda bitirecektir.

Vatandaşlarımız Komisyona şifahi izahat de vermek ve kararlara itiraz ederek, dosyalarının «Türkiye - Suriye Emlak Sorunlarının Çözülmesine Dair Sözleşme» de kurulması derpiş olunan «Türkiye - Suriye Karma Komisyonu» nda tekrar ele alınmasını istemek hakkına sahiptirler.

Bu sonuncu Komisyon, üst mercidir. Tahkikat ve yerinde keşif yapmaya, bilirkişiye başvurmaya, tanık dinlemeye yetkilidir. Dilekçi isterse bu Komisyona da şifahi izahat verebilir.

Karma Komisyonda da çözümlenemeyecek dosyalar ise, iki Taraf Hükümetlerine sunulur ve karar Hükümetlerce alınır.

5. Türkiye - Suriye Emlak Sorunlarının Çözülmesine Dair Sözleşme ve Eki Protokol yukarıda 4 notü maddede belirtilen esaslar dairesinde hakkı saptanacak vatandaşlarımızın alacağı tazminata mesnet teşkil edecek olan değer takdiri işini de tanzim etmiştir.

Değer takdiri işi, yetkili Suriye Takdir Komisyonları tarafından yapılır. Vatandaşlarımızın Suriye Takdir Komisyonlarına şifahen izahat vermeleri ve takdir edilen bedeli tatminkâr bulmazlarsa konuyu, Türkiye - Suriye Karma Komisyonuna getirmemiz yolu açıktır.

6. Diğer taraftan, Türkiye - Suriye Emlâk Komisyonunun işini bitirmesinden sonra iki Tarafça 1966 yılında konuları etkoyma tedbirleri karşılıklı olarak kaldırılacak ve iki Taraf vatandaşları vaktiyle bu tedbirler çerçevesinde tasarruflarından çıkmış bulunan taşınmaz mallarından, tekrar yararlanabilmek durumuna geleceklerdir.

1966 yılından önce alınmış tedbirlerin gene karşılıklı olarak kaldırılmasına ise, üst merci olan Türkiye - Suriye Karma Komisyonundaki müzakerelerin neticesine göre, iki Taraf Hükümetlerince karar verilebilecektir.

7. İki Taraf vatandaşlarının arazilerini ekip biçmek için karşı Tarafa zamanında «Pasavan» ile gidip gelmiş oldukları hatırlardadır.

Ancak, Pasavan usulünün kuşkusuz kolaylıkları yanında, tatbikatta, sakıncaları da bulunduğu saptanmıştır.

Bu sakıncalar muvacehesinde, Türkiye - Suriye Emlâk Sorunlarının Çözülmesine Dair Sözleşme'ye yeni bir geçiş rejimi benimseneceği yolunda hüküm konulmuş bulunmaktadır.

8. Vatandaşlarımızın Suriye'deki mal hak ve menfaatlerine ilişkin taleplerini inceleyerek haklarını tespit edecek olan Türkiye - Suriye Emlâk Komisyonunun kararları ve bunlara istinaden ödenecek olan tazminatın takdiri, işlemleri, Sözleşme ve Eki Protokolün yürürlüğe girmesi ile hüküm ifade edecektir.

Anahükümleri yukarıdaki maddelerde özetlenmiş bulunan 22 Aralık 1972 tarihli «Türkiye - Suriye Emlâk Sorunlarının Çözülmesine Dair Çözümlenmesine ve Eki Ödeme Protokolü», memleketimiz yararına görülmeğe, onaylanmak üzere, Yüce Meclislerimize arz olunur,

Dışişleri Komisyonu Raporu

Millet Meclisi

Dışişleri Komisyonu

Esas No. : 1/2

Karar No. : 4

3. 4. 1974

Yüksek Başkanlığa

Türkiye Cumhuriyeti ile Suriye Arap Cumhuriyeti arasında Emlâk sorunlarının çözümlenmesine dair Sözleşme ve Eki Ödeme Protokolünün onaylanmasının uygun bulunduğuna dair Kanun tasarısı, ilgili Bakanlık temsilcilerinin iştirakiyle Komisyonumuzda tetkik ve müzakere edildi.

Tümü üzerinde yapılan görüşmeler neticesinde, gerekçede belirtilen hususlar ve temsilcilerimiz tarafından vermiş olduğu mütemmim malûmatlar, Komisyonumuzca da müspet mütalaa olunmuş ve mezkûr Sözleşmenin onaylanmasına mütedair tasarı, aynen kabul edilmiştir.

Havalesi gereğince Plan Komisyonuna tevdi buyurulmak üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Komisyon Başkanı

Zonguldak

C. Karakaş

Başkanvekili

Zonguldak

M. Z. Okur

Sözcü

İstanbul

R. Ülker

Kâtip

Konya

A. Kökbudak

Ankara

K. Kırıkoğlu

Ankara

S. Selek

İmzada bulunamadı

Bursa

M. Emekli

Bursa

G. Külahlı

Hatay

S. Adalı

Istanbul
C. Suer
İmzada bulunamadı

İzmir
Ş. Osma

Manisa
A. Balkan

Manisa
N. Özgür

Nevşehir
R. Ülker
İmzada bulunamadı.

Niğde
A. Yavuzalp

Sakarya
İ. Müftüoğlu

Trabzon
H. K. Eyüboğlu

Urfa
N. Aksoy

Bütçe Plan Komisyonu Raporu

Millet Meclisi
Bütçe Plan Komisyonu
Esas No. : 1/2
Karar No. : 55

9. 6. 1975

Millet Meclisi Başkanlığına

Komisyonumuza havale buyurulan «Türkiye Cumhuriyeti İle Suriye Arap Cumhuriyeti Arasında Emlâk Sorunlarının Çözümlemesine Dair Sözleşme ve Eki Ödeme Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun tasarısı,» Dışişleri ve Maliye Bakanlığı temsilcilerinin de hazır bulunduğu oturumda incelendi ve görüşüldü.

Türkiye ile Suriye arasındaki emlak sorununun 50 yıllık geçmişi vardır. Suriye Hükümeti kurulduktan sonra, vatandaşlarımızın Suriye'deki taşınmaz malları üzerindeki hakları giderek kaybolmaktadır.

Bu gelişmeler başlıca iki yoldan meydana gelmiştir.

a) Suriye Hükümetlerinin genel taşınmaz mal rejimine ilişkin çeşitli mevzuat, idarî ve kazaî kararlar ve tatbikatları,

b) 1958 tarihli Toprak Reformu Kanunu hükümleri ve reform uygulaması,

Bu gelişmelere paralel olarak, Hükümetlerimiz de karşı tedbirler almışlar ve çıkarılan kararnemelerle, zat ve ev eşyası dışındaki bütün Suriye mal, hak ve menfaatleri üzerine elkonmuştur. Suriye de aynı şekilde Suriye'deki bütün Türk mal, hak ve menfaatlerine elkoymuş; ancak, anlaşmazlıkların müzakere yolu ile halli de prensip olarak kabul edilmiştir.

İki hükümet arasında müzakereler, 9 Eylül 1968 tarihinde Ankara'da başlamış ve 22 Aralık 1972 tarihinde de «Türkiye Suriye Emlâk sorunlarının Çözülmesine Dair Sözleşme ve Eki Ödeme Protokolü» Şam'da imzalanmıştır.

Sözleşmede belirtildiği üzere, taraflar vatandaşlarının karşı tarafta bulunan taşınmaz mallarına ilişkin hak ve menfaatleri arasında denge sağlamak görüşünden hareket etmişlerdir.

Suriye'de taşınmaz mal sahibi vatandaşlarımızın haklarını kısıtlayan Suriye özel mevzuatı hükümleri ve tatbikatı üç bölümde ele alınabilir.

a) Suriye'de yürürlükteki arazi rejimine göre, hak sahibine arazi üzerinde «Mülkiyet Hakkı» değil, «Tasarruf Hakkı» tanımakta ve bu hak, arazinin belirli bir süre mal sahibi tarafından kullanılmaması halinde düşmektedir.

b) Suriye genel miras hukukuna göre, yabancı uyruklular miras yolu ile taşınmaz mal iktisap edememektedir.

c) Suriye çeşitli tarihlerde çıkardığı mevzuat ile vakıfları tasfiye etmiştir.

Sözleşmenin getirdiği esaslardan biri; Suriye'nin, yürürlükteki arazi ve miras mevzuatını tâdil suretiyle taşınmaz mallarını vatandaşlarımıza iade etmesi yönündedir. Ayrıca, bu mallardan iadesi mümkün olmayanlar için tazminat ödenecek ve vakıflar üzerindeki Türk hak sahipleri de vakıf bedellerini alabileceklerdir.

Suriye'nin vatandaşlarımızın haklarını ihlâl edici nitelikteki ikinci icraatı teşkil eden 1958 tarihli toprak Reformu Kanununa göre, kamulaştırılan arazi bedeli 40 yıl vadeli % 1,5 faizli bono ile Suriye'de ödenmesi öngörülmektedir. Sözleşme ve eki protokol, Tarım Reformuna tabi tutulan vatandaşlarımıza Suriye'nin ödeyeceği tazminatı sözleşmenin yürürlüğe girdiği tarihten 1 yıl sonra başlamak üzere yıllık 3 taksit halinde Türkiye'ye transferini mümkün kılmaktadır.

Bütün bunların neticesi olarak, Türkiye - Suriye Emlâk Komisyonunun işini bitirmesinden sonra, el-koyma tedbirleri karşılıklı olarak kaldırılacak ve iki taraf vatandaşları taşınmaz mallarından tekrar yararlanma durumuna gelebileceklerdir. Eskiden uygulanan «Pasavan» usulünün kolaylıkları yanında sakıncaları da göz önünde tutularak, sözleşmeye yeni bir geçiş rejimi benimseneceğine dair hüküm konulmuştur.

Yukarıda özetlenen hususları kapsayan tasarı, ön havalesi uyarınca Dışişleri Komisyonunda görüşülmüş ve aynen kabul edilerek, Komisyonumuza havale edilmiştir.

Tasarı Komisyonumuzca da aynen kabul edilmiştir.

Genel Kurulun tasviplerine sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan Aydın İ. Sezgin	Başkan V. Adıyaman A. Ünsal	Sözcü Kayseri H. Nakiboğlu
Ankara H. T. Toker	Aydın M. Ş. Koç	Giresun O. Yılmaz
Gümüşhane T. Yücel	İçel İ. Göktepe	İstanbul A. N. Ölçen
İstanbul M. Parlar	İzmir C. Karagözoğlu	Kars K. Okyay
Kayseri C. Cebeci	Kocaeli S. Akay	Kütahya İ. Ersoy
Kütahya M. Ersoy	Malatya M. Delikaya	Malatya A. Karaslan
Manisa H. Okçu	Manisa G. Sevilgen	Niğde H. Özalp
Samsun D. Kitaplı	Sivas A. Durakoğlu	Tokat H. Abbas
	Trabzon Ö. Çakıroğlu	

Hükümetin Teldifi

Türkiye Cumhuriyeti ile Suriye Arap Cumhuriyeti Arasında Emlâk Sorunlarının Çözülmesine Dair Sözleşme ve Eki Ödeme Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun tasarısı

MADDE 1. — 22 Aralık 1972 tarihinde Şam'da imzalanan «Türkiye Cumhuriyeti ile Suriye Arap Cumhuriyeti Arasında Emlâk Sorunlarının Çözülmesine Dair Sözleşme ve Eki Ödeme Protokolünün onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu Kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

Dışişleri Komisyonunun kabul ettiği metin

Türkiye Cumhuriyeti ile Suriye Arap Cumhuriyeti Arasında Emlâk Sorunlarının Çözülmesine Dair Sözleşme ve Eki Ödeme Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun tasarısı

MADDE 1. — Tasarının 1 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Tasarının 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Tasarının 3 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

Bütçe Plan Komisyonunun kabul ettiği metin

Türkiye Cumhuriyeti ile Suriye Arap Cumhuriyeti Arasında Emlâk Sorunlarının Çözülmesine Dair Sözleşme ve Eki Ödeme Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun tasarısı

MADDE 1. — Tasarının 1 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Tasarının 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Tasarının 3 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

13 . 10 . 1973

Başbakan
N. Talû

Devlet Bakanı
İ. H. Tekinel

Millî Savunma Bakanı
İ. Sancar

Maliye Bakanı
S. T. Müftüoğlu

Ticaret Bakanı
A. Türkel

Tarım Bakanı
A. N. Tuna

Sanayi ve Teknoloji Bakanı
N. Bayar

İmar ve İskân Bakanı
M. N. Oktay

Devlet Bakanı
Başbakan Yardımcısı
N. Erkmén

Devlet Bakanı
İ. Öztrak

İçişleri Bakanı
M. Öztekin

Millî Eğitim Bakanı
O. Dengiz

Sağ. ve Sos. Y. Bakanı
V. Tanır

Ulaştırma Bakanı
S. Özbek

En. ve Tab. Kay. Bakanı
K. Demir

Köy İşleri Bakanı
O. Kürümoğlu

Genç. ve Spor Bakanı
C. Coşkun

Devlet Bakanı
Başbakan Yardımcısı
K. Satır

Adalet Bakanı
H. Mumcuoğlu

Dışişleri Bakanı
Ü. H. Bayülken

Bayındırlık Bakanı
N. Ok

Gümrük ve Tekel Bakanı
F. Çelikbaş

Çalışma Bakanı
A. N. Erdem

Turizm ve Tanıtma Bakanı
A. İ. Kıvrımlı

Orman Bakanı
İ. Bingöl

TÜRKİYE CUMHURİYETİ İLE SURIYE ARAP CUMHURİYETİ ARASINDA EMLÂK SORUNLARININ ÇÖZÜLMESİNE DAİR SÖZLEŞMEYE EKLI ÖDEME PROTOKOLÜ

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Suriye Arap Cumhuriyeti Hükümeti, «Türkiye Cumhuriyeti ile Suriye Arap Cumhuriyeti Arasında Emlâk Sorunlarının Çözülmesine Dair Sözleşme» uyarınca Türk vatandaşları gerçek ve tüzelkişilere verilecek tazminatın ödeme usulü hususunda aşağıdaki şekilde mutabık kalmışlardır.

MADDE : 1

- a) 27 Eylül 1958 tarihli ve 161 sayılı Suriye Tarım Reformu Kanunu ve tarım reformu ile ilgili diğer mevzuat gereğince taşınmaz malları alınan ve Sözleşmenin 1 nci maddesinin (a) fıkrasında işaret olunan Türk vatandaşlarına,
- b) Sözleşmenin 1 nci maddesinin (b) fıkrası gereğince müracaatlarının incelenmesi sonucu mülkiyet ve tasarruf hakları tanınan Türk vatandaşları gerçek ve tüzelkişilerin iade edilemeyen taşınmaz malları için verilecek tazminat, bu protokol hükümleri uyarınca ödenir.

MADDE : 2

a) Sözleşmenin 1 nci maddesinin (a) fıkrası ile ilgili bulunan ve Suriye Tarım Reformu Kanununun ve tarım reformuna ilişkin diğer mevzuatın kapsamına giren Türk vatandaşlarına ait taşınmaz malların değerleri, sözü edilen kanunda öngörülen ve aşağıdaki (b) fıkrasında belirtilen komisyonlarca, (c) fıkrasında tespit edilen usul ve süreler dahilinde takdir edilir.

b) Yukarıdaki (a) fıkrasında sözü edilen taşınmaz malların değerleri, 9 Mayıs 1972 tarihli «Türkiye - Suriye Emlâk Komisyonu Hakkında Protokol» ile kurulan Emlâk Komisyonunca veya «Türkiye Cumhuriyeti ile Suriye Arap Cumhuriyeti Arasında Emlâk Sorunlarının Çözülmesine Dair Sözleşme» nin 7 nci maddesinde gösterilen mercilerce söz konusu taşınmaz mallarla ilgili olarak verilecek mülkiyet ve tasarruf haklarının sübutu kararlarına istinaden, Suriye Tarım Reformu Kanununun 8 nci maddesinde kayıtlı Ön Takdir Komisyonlarınca takdir edilir.

Hak sahibinin takdir edilen değere yapacağı itiraz, sözü edilen kanunun 19 ncu maddesinde gösterilen Kazal Komisyonlarca incelenip karara bağlanır.

c) Değer Takdir Komisyonlarının teşkili, takdir işlemleri ve süreleri hususlarında aşağıdaki usul ve esaslara riayet edilir :

— Yukarıdaki (b) fıkrasında belirtilen Ön Takdir Komisyonları ve Kazal Komisyonlar, bu protokolün imzalanması tarihinden itibaren 2 (iki) ay içinde kurulup çalışmaya hazır olurlar.

— Yukarıdaki (b) fıkrasında bahsi geçen Emlâk Komisyonu ve diğer mercilerce hakkın sübutuna dair alınacak kararlarda zikredilen taşınmaz malların değerleri, her bir karar tarihinden itibaren 3 (üç) ay içinde Ön Takdir Komisyonlarınca takdir edilir.

— Değer takdiri kararının metni, karar tarihinden itibaren 1 (bir) ay içinde Suriye makamlarınca Türkiye Cumhuriyeti Şam Büyükelçiliğine tevdi edilir.

Karar metni, Türkiye Cumhuriyeti Şam Büyükelçiliğine tevdi tarihinden itibaren 1 (bir) ay içinde hak sahibine veya kanunî vekiline tebliğ edilir.

— Hak sahipleri, takdir kararının Türk makamlarınca kendilerine tebliği tarihinden itibaren 1 (bir) ay içinde itirazda bulunmak hakkını haizdir.

— Her bir itiraz, itiraz eden tarafından Türk makamlarına verildiği tarihten itibaren en geç 1 (bir) ay içinde Türkiye Cumhuriyeti Şam Büyükelçiliğince Suriye Dışişleri Bakanlığına tevdi edilir. Ancak, her itiraz, değer takdiri kararının Türkiye Cumhuriyeti Şam Büyükelçiliğine tevdi tarihinden itibaren 3,5 (üç buçuk) ay içinde Suriye Dışişleri Bakanlığına teslim edilmiş olmadıkça kabul edilmeyecektir.

— İtirazın Suriye Dışişleri Bakanlığına tevdi tarihinden itibaren en geç 1,5 (bir buçuk) ay içinde, itirazın Kazal Komisyonunda inceleneceği tarih Türkiye Cumhuriyeti Şam Büyükelçiliğine bildirilir.

Hak sahibi veya kanunî vekilinin Kazaî Komisyonunda hazır bulunabilmesi için, itirazın inceleneceği günün, bunun Türkiye Cumhuriyeti Şam Büyükelçiliğine bildirilmesi tarihinden itibaren 1 (bir) aydan erken 2 (iki) aydan geç olmamak üzere tespit edilmesi gereklidir.

— Kazaî Komisyon, inceleme için tespit edilen tarihten itibaren en geç 1 (bir) ay içinde, itiraz eden hazır bulunmasa dahi, itiraz hakkında kararını verir. Bu kararlar, her karar tarihinden itibaren en geç 1 (bir) ay içinde Suriye makamlarınca Türkiye Cumhuriyeti Şam Büyükelçiliğine bildirilir.

MADDE : 3

a) Sözleşmenin 1 nci maddesinin (b) fıkrası uyarınca tazmini gereken taşınmaz malların değerleri, 28 Mayıs 1945 tarihli ve 178 sayılı Suriye «Taşınmaz Mal Gelirleri Kanunu» ve tadilatında öngörülen komisyonlarca, 9 Mayıs 1972 tarihli Protokolle kurulan Emlâk Komisyonu ve Sözleşmenin 7 nci maddesinde belirtilen diğer mercilerce bu mallarla ilgili olarak verilen mülkiyet ve tasarruf haklarının subutu kararlarına istinaden ve aşağıda tespit olunan usul ve esaslar dahilinde takdir edilir.

b) Yukarıdaki (a) fıkrasında bahsi geçen taşınmaz malların değerleri, anılan «Taşınmaz Mal Gelirleri Kanunu» nda öngörülen Bidayet Komisyonlarınca, her subutu hak kararı tarihinden itibaren 2 (iki) ay içinde takdir edilir.

— Değer takdiri kararının metni, karar tarihinden itibaren 1 (Bir) ay içinde Suriye makamlarınca Türkiye Cumhuriyeti Şam Büyükelçiliğine tevdi edilir.

— Karar metni, Türkiye Cumhuriyeti Şam Büyükelçiliğine tevdi tarihinden itibaren 1 (Bir) ay içinde hak sahibine veya kanunî vekiline tebliğ edilir.

— Hak sahipleri, takdir kararının Türk makamlarınca kendilerine tebliği tarihinden itibaren 1 (Bir) ay içinde bu karara itiraz edebilirler.

— Her bir itiraz, itirazi eden tarafından Türk makamlarına verildiği tarihten itibaren en geç 1 (Bir) ay içinde Türkiye Cumhuriyeti Şam Büyükelçiliğine Suriye Dışişleri Bakanlığına tevdi edilir. Ancak, her itiraz, değer takdiri kararının Türkiye Cumhuriyeti Şam Büyükelçiliğine tevdi tarihinden itibaren 3,5 (Üçbuçuk) ay içinde Suriye Dışişleri Bakanlığına teslim edilmiş olmadıkça kabul edilmeyecektir.

— İtirazın Suriye Dışişleri Bakanlığına tevdi tarihinden itibaren en geç 1,5 (Birbuçuk) ay içinde, itirazın İstinaf Komisyonunda inceleneceği tarih Türkiye Cumhuriyeti Şam Büyükelçiliğine bildirilir.

Hak sahibi veya kanunî vekilinin İstinaf Komisyonunda hazır bulunabilmesi için, itirazın inceleneceği günün, bunun Türkiye Cumhuriyeti Şam Büyükelçiliğine bildirilmesi tarihinden itibaren 1 (Bir) aydan erken 2 (iki) aydan geç olmamak üzere tespit edilmesi gereklidir.

— İstinaf Komisyonu, inceleme için tespit edilen tarihten itibaren en geç 1 (Bir) ay içinde, itiraz eden hazır bulunmasa dahi, itiraz hakkında kararını verir. Bu kararlar, her karar tarihinden itibaren en geç 1 (bir) ay içinde Suriye Makamlarınca Türkiye Cumhuriyeti Şam Büyükelçiliğine bildirilir.

MADDE : 4

Değer takdirine mesnet teşkil edecek hakkın subutu kararları, her bir kararın alınışı tarihinden itibaren 15 (Onbeş) gün içinde Suriye Dışişleri Bakanlığı kanalıyla takdir işlemini yapacak komisyonlara intikal ettirilir.

MADDE : 5

Suriye Arap Cumhuriyeti Hükümeti tarafından, aşağıdaki hususlar, Sözleşmenin ve bu Protokolün yürürlüğe girmesi beklenilmeden yerine getirilecektir:

a) Yukarıdaki 2 nci maddede belirtilen takdir komisyonlarının bu protokolün imzalanması tarihinden itibaren 2 (İki) ay içinde çalışmaya başlamak üzere kurulması,

b) Bu komisyonların, bu Protokolün taşınmaz malların değerlerinin takdiri ile ilgili 2 nci madde (c) fıkrasında ve 3 ncü madde (b) fıkrasında belirtilen usul ve süreleri uygulamaları,

c) Sözü geçen takdir komisyonlarının, takdir işlemlerini yaparken, Sözleşmenin 2 nci maddesi hükümlerine riayet etmeleri.

Sözü geçen komisyonların kararları, Sözleşme ve Protokol yürürlüğe girdikten sonra uygulanır.

MADDE : 6

a) Suriye Arap Cumhuriyeti Hükümeti, Sözleşmenin 1 nci maddesinin (a) fıkrasında sözü edilen tazminatı, Sözleşmenin yürürlüğe girdiği tarihten 1 (Bir) yıl sonra ilk taksit ödenmek üzere, yıllık 3 (üç) taksitte öder.

b) Sözleşmenin 1 nci maddesinin (b) fıkrasında bahsi geçen tazminata, Emlâk Komisyonu ile Sözleşmenin 7 nci maddesine göre Türkiye - Suriye Karma Komisyonunca veya iki Hükümetçe hakkın subutuna dair alınan kararın tarihinden itibaren hak kazanılmış olur.

Suriye Arap Cumhuriyeti Hükümeti, bu tazminatı iki taksit halinde öder. İlk taksit, Sözleşmenin yürürlüğe girmiş olması halinde takdir işlemlerinin bitirilmesinden 4 (Dört) ay sonra, yürürlüğe girmemiş olması halinde yürürlüğe giriş tarihinden itibaren 4 (Dört) ay sonra ödenir. İkinci taksit ise, ilk taksidin ödenmesi tarihinden 1 (Bir) yıl sonra ödenir.

c) Bu Protokole konu teşkil eden biçümle tazminat ile Sözleşmenin uygulanması veya tefsirinden doğabilecek sorunların Sözleşmenin 7 nci maddesi uyarınca çözülmesi sonucunda tahakkuk edecek tazminat için yukarıdaki (a) ve (b) fıkralarında belirtilen taksitlerin tahakkukundan sonraki tarihlerde hakkın subutu kararı verilmişse, bunun tahakkuk etmiş taksitleri, hakkın subutu kararı tarihinden itibaren 1 (Bir) yıl sonra defaten ödenir.

MADDE : 7

a) Yukarıdaki 2 nci maddenin (c) fıkrasında sözü edilen Kazaî Komisyonlar ile 3 ncü maddenin (b) fıkrasında sözü edilen İstinaf Komisyonlarının değer takdiri kararları, Sözleşme ve bu Protokol hükümlerine uygun olup olmadıklarının incelenmesi zımında, bu kararların Türkiye Cumhuriyeti Şam Büyükelçiliğine bildirilmesi tarihinden itibaren en geç 6 (Altı) ay içinde Türk makamları tarafından Türkiye - Suriye Karma Komisyonuna sunulabilir.

b) Bu 6 (Altı) aylık süre dolduğunda Türkiye - Suriye Karma Komisyonu henüz kurulmamış ise, anılan kararlar Karma Komisyonun kurulduğu tarihten itibaren 2 (İki) ay zarfında Karma Komisyona sunulur.

c) Değer takdiri kararlarının Karma Komisyona sunulması, bu Protokolün 6 ncı maddesinde öngörülen sürelerde ödeme yapılmasını önlemez.

MADDE : 8

a) Suriye Arap Cumhuriyeti Hükümeti, Türk vatandaşı gerçek ve tüzelkişilere verilecek tazminat tutarlarından vergi, resim, takdir ve itiraz işlemleri masrafları ve diğer her türlü yükümlülükler karşılığı olarak % 1,5 (yüzde bir buçuk) nispetinde kesinti yapar. Bu kesinti ilk taksitten yapılır.

b) Tazminat tutarlarından yukarıdaki (a) fıkrasında belirtilen kesinti ile hak sahipleri, tazminata konu teşkil eden taşınmaz mallarına ilişkin her türlü vergi, resim, takdir ve itiraz masrafları ve diğer yükümlülüklerden muaf olurlar.

c) Tazminata hak kazanan Türk vatandaşından alacaklı olan Suriyeli, borçluya ait tazminat üzerinden, alacağının sınırı dahilinde, hakkını şu şartlarla kullanabilir :

— Alacağının 9 Mayıs 1972 tarihinden önceki bir sabit tarihi haiz olduğunun yetkili mahkeme kararı ile ispat edilmiş, davanın bu Protokolün imza tarihinden evvel açılmış ve haciz kararının bu Protokolün imzası tarihinden önce alınmış olması,

— Veya borcun 9 Mayıs 1972 tarihinden önceki bir sabit tarihi haiz olduğunun ispat edildiğini mübeyyin ve bu Protokolün imzası tarihinden evvel yetkili mahkemece verilmiş bir kararla tapu siciline tescil edilmiş olması,

— Veya borcun rehinle temini için, borçlunun kendi rızası ile 9 Mayıs 1972 tarihinden evvel tapu sicilinde bir ipotek tesis etmiş olması.

«Sabit tarih» anlamının, 10 Haziran 1947 tarihli ve 395 sayılı Suriye «Beyineler Kanunu»nun 11 nci maddesinin 1 nci ve 2 nci fıkralarında tarif edilen anlama uygun olarak kullanıldığında mutabık kalınmıştır.

d) Şu kadar ki, geçmiş süreler için tazminat tutarına, aşağıdaki 9 ncu madde gereğince yürütülecek faiz, borç karşılığı kesinti yapılmadan evvelki tazminat tutarı üzerinden hesaplanacaktır.

MADDE : 9

a) Sözleşmenin 1 nci maddesinin (a) fıkrasında sözü edilen tazminat, Suriye Tarım Reformu Kanunu ve tarım reformu ile ilgili diğer mevzuat uyarınca taşınmaz malın istilâsı ve hak sahibinin intifasının fiilen kesilmesi tarihinden itibaren başlamak üzere % 3 (Yüzde üç) faize tabidir.

Faiz ödemeleri taksit ödemeleri ile birlikte yapılır. Geçmiş müddetler için birikmiş faizler toplamı, birinci taksitle birlikte ödenir.

b) Sözleşmenin 1 nci maddesinin (b) fıkrasında sözü edilen tazminat, hak sahibi lehine alınan hakkın subutu kararı tarihinden veya bu kararda hak sahibinin taşınmaz malından intifasının kesildiğine dair tespit edilmiş olan tarihten itibaren başlamak üzere % 3 (Yüzde üç) faize tabidir.

Faiz ödemeleri taksit ödemeleri ile birlikte yapılır. Geçmiş müddetler için birikmiş faizler toplamı, birinci taksitle birlikte ödenir.

Emlâk Komisyonu veya Sözleşmenin 7 nci maddesinde öngörülen diğer mercilerin kararıyla hakları subut bulan Türk vatandaşı gerçek ve tüzel kişiler, taşınmaz mallarından, subutu hak kararı tarihinden önce intifa etmedikleri müddetler için yıllık % 3 (Yüzde üç) faizi talep etmek üzere adli mercilere müracaatta bulunabilirler.

Bu faizler hakkında bir karar aldıkları takdirde, hükmolunan faiz tutarına da bu Protokol hükümleri uygulanır.

MADDE : 10

Suriye Arap Cumhuriyeti Hükümeti, bu Protokolün 1 nci maddesinde belirtilen tazminatı, Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankası ile Suriye Merkez Bankasının üzerinde mutabık kalacakları konvertibl bir dövizle ödeyecektir.

Suriye Lirasının ödemede itibar olunacak kuru : 4,32 Suriye Lirası = 1 ABD doları = 0,818513 gr. saf altındır.

Ödenecek konvertibl dövizin miktarı, ABD Dolarının ve bu dövizin ödeme günündeki altın değerleri üzerinden hesaplanacaktır.

Bir Amerikan dolarının, Beynelmül Para Fonu'nca tespit edilen 0.818513 gram saf altına eşit olan değerinde bir değişiklik olması halinde, tazminatın geri kalan ödenmemiş tutarı, Beynelmül Para Fonu'nca tespit edilen değişiklik tarihi ile değişiklik oranı gözönünde bulundurulmak suretiyle yeniden hesaplanır.

MADDE : 11

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası ve Suriye Merkez Bankası, bu Protokolde öngörülen tazminatın ödenmesine ilişkin işlemlerle ilgili teknik hususları, mümkün olan en kısa zamanda müştereken tespit edeceklerdir.

MADDE : 12

Suriye Arap Cumhuriyeti Hükümeti, tazminatın hak sahiplerine ödenmesinde yararlı olacak her türlü bilgiyi Türkiye Cumhuriyeti Hükümetine verir.

MADDE : 13

Bu Protokol, «Türkiye Cumhuriyeti ile Suriye Arap Cumhuriyeti Arasında Emlâk Sorunlarının Çözülmesine Dair Sözleşme» nin ayrılmaz bir parçası olup, bu Protokolün 5 nci maddesi hükmü mahfuz kalmak üzere, sözü geçen Sözleşme ile birlikte yürürlüğe girecektir.

Bu Protokol ikisi de aynı ölçüde geçerli olmak üzere, Türkçe ve Arapça ikişer nüsha olarak, 22 Aralık 1972 günü Şam'da imza edilmiştir.

Türkiye Cumhuriyeti
adına

Suriye Arap Cumhuriyeti
adına

TÜRKİYE CUMHURİYETİ İLE SURİYE ARAP CUMHURİYETİ ARASINDA EMLÂK SORUNLARININ ÇÖZÜLMESİNE DAİR SÖZLEŞME

Türkiye Cumhuriyeti ve Suriye Arap Cumhuriyeti,

Memleketleri arasında iyi komşuluk ilişkilerini geliştirmek amacıyla,

Türk ve Suriyeli gerçek ve tüzel kişilere ait, iki memleketten her birinde bulunan taşınmaz mallara ilişkin haklar ve menfaater arasında denge sağlamak üzere,

Suriye'de tarım reformu uygulanması nedeniyle taşınmaz malları alınan Türk vatandaşlarına verilecek tazminat ile Türk gerçek ve tüzel kişilerin Suriye'de bulunan diğer taşınmaz mallarına ilişkin hak ve menfaatlerini ilgilendiren sorunları çözmeyi arzu ederek,

Devamlı ve âdil bir Sözleşme akdine karar vermişler ve bu maksatla,

Türkiye Cumhurbaşkanı :

Suriye Arap Cumhuriyet Başkanı :

Tam yetkili temsilci tayin etmişlerdir.

Temsilciler usulüne uygun yetki belgelerini teati eylemiş ve aşağıdaki hususlarda anlaşmaya varmışlardır.

MADDE : 1

Bu Sözleşme ile :

a) 27 Eylül 1958 günlü 161 sayılı Suriye Tarım Reformu Kanunu ve tarım reformu ile ilgili diğer mevzuat uyarınca taşınmaz malları alınan Türk vatandaşlarına bu Sözleşme hükümleri uyarınca tazminat verilir.

Tarım reformu uygulaması dışında bırakılan taşınmaz malları Türk vatandaşlarına iade edilir.

b) Yukarıdaki (a) fıkrası dışında kalan taşınmaz mallar ve bu taşınmaz mallara ilişkin hak ve menfaatlerle ilgili olarak Türk gerçek ve tüzel kişiler tarafından yapılan müracaatlar bu Sözleşme hükümlerine göre incelenir.

İnceleme sonucunda mülkiyete hak kazanan Türk gerçek ve tüzel kişilerin taşınmaz malları, Suriye Devletinin tasarrufunda ise meliklerine iade edilir. Suriye Devletinin tasarrufunda bulunmayan taşınmaz mallar iade edilemediği takdirde, bu mallar için Sözleşme hükümleri uyarınca tazminat verilir.

c) Bu maddenin (a) ve (b) fıkraları uyarınca tazminata hak kazanan Türk gerçek ve tüzel kişilere bu Sözleşmeye ekli Ödeme Protokolü hükümleri uyarınca ödeme yapılır.

MADDE : 2

Hak sahiplerinin tam ve âdil bir tazminat elde etmesini sağlamak üzere, tazminat konusu taşınmaz malların değerlerinin tespitinde, Suriye'de mücavir ve benzer taşınmaz malların değerleri ile diğer takdir unsurları gözönünde tutulur.

MADDE : 3

Âkit Taraflar, Türkiye - Suriye sınırının iki tarafında on kilometreye kadar derinlikteki bölgede, Türkiye - Suriye Emlâk Komisyonunca, Türkiye - Suriye Emlâk Komisyonu hakkında Protokol hükümleri uyarınca tespit edilen Türk ve Suriyeli maliklerin sınırdan geçişlerini düzenleyecek yeni bir usul tespit edeceklerdir.

MADDE : 4

Suriye topraklarında bulunan taşınmaz mallarda Türk vatandaşı varislere miras hakları, karşılıklılık ilkesi çerçevesinde, aynen intikal eder ve bu haklar tapu sicilinde ve temlik defterinde onların adlarına tescil edilir.

Taşınmaz mallar üzerinde aynı hak tesisi ve bu hakların tadili veya intikali hakkı Türk gerçek ve tüzel kişilere, karşılıklılık ilkesi çerçevesinde, tanınır.

Suriye'de tasarruf hakkına sahip Türk gerçek ve tüzel kişilerin tasarruf davaları kabul edilir, bu hakları lehlerine tescil olunur ve bu hususta kendilerine kanunî belgeler verilir. Türkiye - Suriye Emlâk Komisyonunun ve Türkiye - Suriye Karma Komisyonunun kararları, bu davalarda kararlara mesnet teşkil eder.

MADDE : 5

Dördüncü maddenin uygulanmasında, Türk gerçek ve tüzelkişilerin kabul edilir mazeret beyanı halinde, Suriye mevzuatındaki zaman aşımı veya hak düşürücü süreler, hakkın doğumu tarihinden itibaren nazara alınmaz.

MADDE : 6

Türkiye - Suriye Emlâk Komisyonu hakkında Protokol hükümleri gereğince kurulmuş olan Türkiye - Suriye Emlâk Komisyonunun kararları işbu Sözleşmenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren uygulanır.

MADDE : 7

Türkiye - Suriye Emlâk Komisyonu tarafından çözülemeyerek kendisine havale edilecek dosyalar ve 9 Kasım 1972 gününden sonra Türk makamlarına yapılacak müracaatlar ile bu Sözleşme hükümlerinin uygulanması veya tefsirinden doğabilecek öteki sorunları incelemek üzere, iki Taraftan eşit sayıda temsilcinin katılmasıyla, Türkiye - Suriye Karma Komisyonu kurulur. İki Taraf temsilcileri beraberlerinde gereği kadar yardımcı bulundurabilir.

Komisyonunda her bir Taraf birer oy hakkına sahiptir.

Komisyon, tahkikat yapmaya, müracaat sahiplerini dinlemeye, belge verilmesini istemeye, bilirkişiye başvurmaya yerinde keşif yapmaya, resmî makamlardan ve diğer mercilerden veya kişilerden her çeşit bilgiyi istemeye ve tanık dinlemeye yetkilidir.

Komisyonunda iki Taraf görüş birliğine varamadığı takdirde, Tarafların görüşlerini ihtiva eden bir rapor düzenleyip imza edilir ve Âkit Taraflar Hükümetlerine sunulur.

MADDE : 8

Türkiye - Suriye Karma Komisyonunca 7 nci maddenin son fıkrası gereğince iki Taraf Hükümetlerine sunulan raporlardaki konuların önem ve niteliğine göre, Türkiye ve Suriye Hükümetlerince, iki Taraf vatandaşlarının taşınmaz malları ve bu taşınmaz mallara ilişkin hak ve menfaatleri üzerine 1966 yılından önce konulmuş bütün tedbirlerin kaldırılmasına karar verilebilir.

MADDE : 9

Bu Sözleşme ve Türkiye - Suriye Emlâk Komisyonu hakkında Protokol hükümleri uyarınca iadesine karar verilen taşınmaz malları füzulî işgal, fiilî tecavüz veya benzer bir nedenle elinde bulundurulmuş kimselerin tahliye etmesi ve bu malların hak sahiplerine teslimi sağlanır.

Taşınmaz malın kiralanmış olması halinde, taşınmaz mal hak sahibi tarafından kiraya verilmiş ise, kanun hükümlerine göre kira süresi sonunda; bir kamu idaresi tarafından kiraya verilmiş ise, hemen veya varsa, üzerindeki mahsul kaldırıldıktan sonra bu idarece tahliye ettirilerek hak sahibine iade olunur.

Âkit Tarafların yetkili makamları, gelecekte ortaya çıkabilecek, füzulî işgal, fiilî tecavüz veya benzer eylemlere karşı hak sahiplerinin korunmasını ve taşınmaz malları üzerindeki haklarının tamamen kullanmalarını sağlayacaklardır.

MADDE : 10

Kısıtlayıcı tedbirlerin kaldırılması, müracaat sahiplerinin yetkili Suriye veya Türkiye mercilerine başvurmalarına engel olmaz.

MADDE : 11

Bu Sözleşme, Âkit Taraflar memleketlerinde yürürlükte olan usullere göre onaylanacak; onay belgelerinin teati edildiği tarihte yürürlüğe girecektir.

Bu Sözleşme, Birleşmiş Milletler Yasasınının 102 nci maddesi hükmü uyarınca Birleşmiş Milletler Sekreterliği nezdinde tescil ettirilecek; tescil istemi Türkiye Cumhuriyeti ve Suriye Arap Cumhuriyeti Hükümetlerince yapılacaktır.

Âkit Tarafların tam yetkili temsilcileri, yukarıdaki hususları tasvip ederek, bu Sözleşmeyi imzalamış ve mühürlemişlerdir.

Her ikisi aynı ölçüde muteber olmak üzere, Türkçe ve Arapça birer nüsha halinde günü da akdedilmiştir.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ

adına

SURİYE ARAP CUMHURİYETİ

adına